

2025. június | 14. évfolyam 6. szám

CSOPAKI Hírek

Csopak Község közéleti havilapja

Üzenet a jövőnek

60 éves a
Mandulavirág Óvoda

Vadgasztró Fesztivál

Trianonra emlékeztünk...

JÚNIUSI számunkból

csopak.hu

25|06

Csopak..., ...mert szeretem!

Fotó: Ambrus Tibor

PONT CSOPAK

Több, mint kertmozi

Egyedülálló kulturális központ
egy működő vízimalom kertjében.

07.05.

Egy kis senki Putyin ellen

- országos premier

Utána beszélgetés a film rendezőjével:
David Borensteinnel

07.26.

Gaucha, Gaucho

- premier előtti vetítés

Utána beszélgetés a film rendezőjével:
Gregory Kershaw-val

Csopak, Kisfalúdy u. 16.- Plul Malom

Jegyek a helyszínen és online elérhetőek:

facebook.com/pontcsopak

tixa.hu/pontcsopak

Nemzeti
Kulturális
Alap

Tisztelt csopakiak, kedves olvasók!
Fontos mérföldkövek eléréséről számolhatunk be ennek az újságnak a lapjain. Az óvodánk működésének kerek évfordulója, a közösségi ház építése büszkeséggel töltenek el. Komolyan elgondolkodtam, hogy én milyen üzenetet szeretnék hagyni az utánunk jövő nemzedékeknek abban az időkapuszulában, amit a közösségi ház alapjainál helyeztünk el. Hiszen az utódainknak tényszerűen minden adat a rendelkezésükre áll majd a múltukról, a történelmükről. A tények azonban nem mondanak sokat arról, hogy mivel küzdöttünk, milyen, számokkal ki nem fejezhető nehézségeink voltak, hogy éreztük magunkat, hogy éltük meg a sikereinket vagy kudarcainkat. Aztán eszembe jutott, hogy polgármesterként milyen nagy tervekkel kezdtem a munkához. Annak idején elgondoltam, mennyi fejlesztést lehet elindítani, milyen új tereket lehet létrehozni, mivel lehet bővíteni a strand kínálatát, hogyan lehet átalakítani a falu arculatát. Hamar rá kellett döbbernem, hogy mindez semmit nem ér, sőt, meg sem valósítható anélkül, hogy az emberekkel ne foglalkoznánk. Nem lehet beruházni betonba, épületekbe anélkül, hogy ne szánnánk időt, figyelmet azokra, akiknek épül. Meg kell szólítanunk, meg kell győznünk, a céljaink mellé kell állítanunk a közösséget, és ez bizony gyakran nagyobb munka, mint az építkezés. Bármit is hoz a jövő, bármilyen csodákra lesz képes a technológia karöltve a mesterséges

intelligenciával, közösséget teremteni nekünk kell majd, embereknek, vezetőknek. A csopakiakért, értük és velük kell együtt dolgoznunk, hogy mindannyian azt érezhessük, jó itt élni.

*Ambrus Tibor
polgármester*

Tartalom

25|06

- 1** Polgármesteri köszöntő
- 3** Képviselő-testületi ülésről jelentjük
- 4-6** Üzenet a jövőnek
- 6** A Mi rendeleteink:
egyszerűen és érthetően
- 7** Pünkösöd ünnepéről
- 8-9** A Vaddisznók nem kérnek engedélyt
- 10-12** Kullancsok és poloskák
- 13-15** 60 éves a Mandulavirág Óvoda
- 16-17** Vadgasztro Fesztivál
- 18-19** Mozgalmas május a Nyugdíjas Klubban
- 20** A Csupaki Polgári Kör Kulturális Egyesület programjai és rendezvényei
- 21** A csupaki nénik és a húsvéti süti
- 21** Trianonra emlékeztünk...
- 22-23** Csupaki mesék:
Időutazás 2. rész: A jó kő
- 24** Hallod-e a csendet?
- 24** Gyermeknapra
- 25** Májusban történt...
- 26-27** Ünnepezt a csupaki katolikus közösség

6-7

13-15

16-17

26-27

Képviselő-testületi ülésről jelentjük

Csopak Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2025.
május 28-i üléséről jelentjük:

- Döntött a Képviselő-testület a 2024. évi költségvetés végrehajtásáról és a maradvány jóváhagyásáról. A könyvvizsgáló a könyvvizsgálói jelentésében a zárszámadási rendeletet minden lényeges szempontból – egyezően a számviteli, államháztartási törvénnyel – rendeletalkotásra alkalmasnak találta.
- Elfogadta a 2024. évi belső ellenőri jelentést. Csopak Község Önkormányzata belső ellenőrzési feladatait a Balatonfüredi Térségi Társulás útján látja el. A belső ellenőr értékelésében mindent rendben talált.
- Csopak Község Önkormányzatánál 1996 óta könyvvizsgáló ellenőrzi és véleményezi az eredeti költségvetés készítését, az év végi beszámoló készítését, valamint az évközi költségvetési módosítások megalapozottságát. Ezt a feladatot az elmúlt években a Signator Audit Könyvvizsgáló Kft. látta el határozott idejű szerződéssel. Fontos megerősítő, feltáró és esetenként megelőző kontrollként tud funkcionálni a könyvvizsgálat. A Signator Audit Könyvvizsgáló Kft. árajánlatot adott a 2025. költségvetési év, azaz a 2025. évi éves zárszámadási rendelettervezet, továbbá a 2026. évi költségvetési rendelettervezet könyvvizsgálati feladatainak ellátására, melyet a Testület elfogadott.
- Felülvizsgálta a Testület az étkezési térítési díjakat, melyről a júniusi Csopaki Hírek újságban részletesen tájékoztatást adunk.
- A villamosenergiáról szóló törvény módosítása alapján az Önkormányzat jogosult üzemeltetni a közvilágítási berendezé-

seket. E-ON már nem foglalkozik a lámpatestek karbantartásával, így a lámpatesteket vagy tulajdonba veszi az Önkormányzat vagy bérli. A számítások alapján az Önkormányzat úgy döntött, hogy az E-ON Zrt. tulajdonában lévő 738 db közvilágítási berendezést megvásárolja.

- A TOP_Plusz-1.1.3-21 kódszámú, „Kilátópont építése napozóterasszal a csopaki strandon” című pályázattal kapcsolatban úgy döntött, hogy nem ad be hiánypótlást, mivel jogszabályi változás miatt a szeptemberi kezdés ellehetetlenült.
- A Főzőkonyha és az Óvoda átszervezésével kapcsolatban elfogadta a Mandulavirág Óvoda Alapító Okiratának módosítását.
- Döntött a Tóparti Konyha Alapító Okiratának elfogadásáról.
- Az előző testületi ülésen rendeletben szabályozta a Testület a strandi kedvezményes bérletek jogosulti körét, konkrétan meghatározva a kedvezmény igénybevételének feltételeit. Több kérelem érkezett be arra vonatkozóan, hogy a rendelettől eltérően biztosítsa az Önkormányzat a strandi kedvezményes bérleteket. A Testület

úgy döntött, hogy hatályában fenntartja a rendeletben meghatározott feltételeket.

- Elkészült a csopaki Csákányhegyi Kilátó faszervezetének faanyagvédelmi vizsgálata, így a Testület ennek ismeretében már tudott arról dönteni, hogy a Csákányhegyi Kilátó üzemeltetésének átvételére megállapodást köt a tulajdonos Csákányhegyi Erdőbirtokossági Társulattal.
- A Ranolder Kereszt felújítására az Önkormányzat 620.000,- Ft támogatást biztosít.
- Döntött a Képviselő-testület a „Csopak, Kossuth Lajos u. 99. szám alatt építendő Faluház építési beruházás II. ütem” tárgyú feltételes közbeszerzési eljárás megindításáról.
- A beérkezett árajánlatokból kiválasztotta a strandi vagyonyvédelmi feladatok ellátására a Ronin Security Kft-t.
- Elfogadta az átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló beszámolókat.
- Zárt ülésen döntött a Tóparti Konyha intézményvezetői pozícióra beérkezett pályázatokról. Az intézmény vezetőjének Gál Tamást nevezte ki a Képviselő-testület.

Üzenet a jövőnek

Sokat írtunk és beszéltünk már az új közösségi ház építéséről. Régóta dédelgetett álmunk, hogy felépítsünk egy olyan teret, ami valódi központja lehet az életünknek. Központ fizikai valóságában is, és központ a lelkünk számára is, ahol találkozhatunk, egymásra találhatunk, kapcsolódhatunk. Hosszú álmodozás után „került rá” pénz is, sikerült megteremteni az indulás pénzügyi alapjait, és nekivághattunk a megvalósításnak.

Mert egy igazi vidéki falunak szüksége van egy helyre, ahol az emberek összegyűlhetnek, ünnepelhetnek, megemlékezhetnek számukra fontos eseményekről, közösen szőhetik tovább Csopak történetét.

A központ ikonikus épületei voltak a hagyományos magyar falvakban a templom, a kocsmá, az iskola, a piac, a község-háza. A hit, a tanulás, a szórakozás, a bevásárlás, a hétköznapi ügyes-bajos dolgainak a színterei. És ha körbenézünk, a megújuló templomaink a közelben vannak, itt van az új iskolánk, itt a község-háza, szemben épül az új bolt és talán feléled mellettünk egy jó értelemben vett kocsmá is. Így az épülő közösségi ház valóban a település központja lehet, ahol megélhetjük azt, amit otthon, a magánéletünkben nincs lehetőségünk megélni: a közösséghez tartozás élményét.

Nem virtuálisan, az online térben, sokkal inkább fizikai valóságában, egymás szemébe nézve, egymásra figyelve.

Őszintén remélem, hogy az új közösségi ház végre megadja ezt az élményt minden csopaki számára, és megerősít bennünket az érzésben, hogy jó itt élni!

Olyan földön élünk, ahol már jóval előttünk is laktak emberek. Bronzkori, kelta, római kori lelőhelyek találhatók Csopakon, sőt, éppen itt, ahol a központ épül, több korból származó leletekre bukkantak az építkezés során.

Számtalan régészeti tárgy alapján próbáljuk kitalálni, hogyan éltek, mit csináltak nap, mint nap az elődeink, mint egy rejtélyben. Milyen jó lett volna, ha tudtak volna üzenni nekünk és megírták volna, mi a fontos számukra, mi foglalkoztatja őket, mit szeretnének örökölni maguk után! Milyen sokkal járulhatna hozzá a múltunk ismerete a jelenünk megéléséhez!

Május 29-én elértük a jövő közösségi házában a legfelső szintjét, így elérkezettnek láttuk az időt, hogy mi – ha már az őseinknek nem volt lehetőségük megtenni – most üzenetet hagyjunk a jövő nemzedékének, remélve, hogy ezzel egykor majd izgalmas felfedezéseket tehetnek a saját múltjukkal kapcsolatban. Egy időkapszulát helyeztünk el az épület mellett, amiben az óvodások kedves üzenetei mellett helyet kaptak az önkormányzat képviselőinek gondolatai, mindaz, amit szívesen megosztanánk az utódainkkal.

A beruházás története röviden:

Csopak Község Önkormányzata, 10 évvel ezelőtt településközpont kialakítása érdekében erre a megközelítőleg 2700 m²-es területre elővásárlási jogot jegyeztetett be. A bejegyzett elővásárlásnak köszönhetően az ingatlant 2019. év végén megvásárolhattuk.

A polgármesteri hivatal területéhez kapcsolódva, majd bevonva a Nosztori vendéglő területét is, egy egybefüggő 4700 m²-es közösségi tér állt a rendelkezésünkre.

A közösségi médián keresztül bevontuk a helyieket abba a közös gondolkodásba, hogy milyen szolgáltatást, funkciókat tudnának elképzelni egy ilyen épületben – hiszen ez a közösségi tér értük lesz, az ő igényeikre szabva.

Figyelembe véve a visszajelzéseket is, tervpályázatot írtunk ki, melyre a szerződést a számunkra legszimpatikusabb terv készítőjével, a Gaschler Építésziroda Kft.-vel írtuk alá, majd megszereztük az építési engedélyt 2022. januárjában.

2021-ben a Kormány döntött arról, hogy a Csapaki volt Patakpart üdülő területét térítésmentesen önkormányzati tulajdonba adja. Később, ennek a területnek az eladásával, az abból befolyt pénzzel megkezdhetjük az első lépéseket. Enélkül az Önkormányzat, kizárólag saját költségvetéséből, nem tudott volna megépíteni egy ilyen nagy volumenű beruházást.

2023-ben közbeszerzési eljárást írtunk ki, a beruházást pedig két ütemre bontottuk. Az I. ütem az épület szerkezetkész kialakítása, udvarral, parkolóval. A II. ütem pedig a főépület belső munkái, víz, villany, burkolatok, gépészet lesz.

A közbeszerzési eljárás eredményeként 2024. elején a VEMÉV-SZER Építő-, és Szerelőipari Kft.-vel szerződést kötöttünk az I. ütem megvalósítására 2025. év végi határidővel. Tavaly nyáron a munkaterületet átadtuk. A munkaterület átadását követően az építkezés előkészületei egy röpké időre megakadtak - az ásatások során ugyanis értékes régészeti leletek kerültek elő.

A II. ütem feltételes közbeszerzésének elindításáról május 28-án döntöttünk, aminek eredményét őszre várjuk. Eredményes eljárás esetén a II. ütem munkálatai decembertől indulhatnak.

Szerepeljen itt egy felsorolás azokról, akik közvetlen szerepet vállaltak abban, és akiknek köszönettel tartozunk, hogy az álmunk hamarosan megvalósul:

- Kontrát Károly, országgyűlési képviselő
- közbeszerzés bonyolítója: PP Experts Kft.: Mester Ákos közbeszerzési szaktanácsadó és Dr. Herczeg Attila ügyvéd
- műszaki ellenőri tevékenység: Ambold Szolgáltató Kft. - Sági Tamás részvételével

A kivitelező VEMÉV-SZER Építő-, és Szerelőipari Kft. munkatársai:

- Boros Ottó ügyvezető
- Steierlein Ferenc – műszaki igazgató
- Grószné Hellebrandt Ilona projekt menedzser
- Csehi Lóránt projekt vezető
- Bruncz István műszaki vezető részvételével.

Hivatalunk részéről a beruházás megvalósítását segítette:

- Dr. Szántód Anita jegyző
- Dr. Biró Donatella aljegyző
- Welleszné Szabó Csilla beruházási ügyintéző
- Farkasné Janszó Krisztina pénzügyi vezető, de természetesen valamilyen formában minden kollégánk részt vett a munkában.

Köszönetemet fejezem ki az elmúlt négy képviselő testület pozitív döntéseiben részt vevő képviselőknek, kiemelve Balogh Balázs alpolgármester urat, aki az Önkormányzat részéről a beruházást felügyeli.

Ambrus Tibor, polgármester

A Mi rendeleteink: egyszerűen és érthetően

A pénzbeli és természetbeni ellátások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 8/2021. (V.26.) önkormányzati rendelet célja, hogy szabályozza Csupak Község közigazgatási területén élő rászoruló személyek részére nyújtható pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerét, megteremtve ezáltal a szociális rászorultság esetén igénybe vehető helyi segítségnyújtás jogszerű, átlátható és méltányos kereteit.

Az önkormányzat elősegíteni kívánja a szociális egyenlőtlenségek enyhítését, a társadalmi integráció erősítését, valamint a gyermekek, idősek, családok és más hátrányos helyzetű személyek támogatását az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett. Ennek érdekében az Önkormányzat az alábbi települési támogatás típusokat nyújtja különösen:

1. Gyógyszer-kiadások viseléséhez nyújtott támogatás: mértéke egy éven keresztül 7.500 Ft/hó. Jogosult az, aki közgyógyellátásban nem részesül, és akinek a rendszeresen szedett gyógyszer kiadása, vagy gyógyászati segédeszköz beszerzésének költsége igazoltan meghaladja saját jövedelmének 10 %-át és családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 119.700 Ft-ot.

2. Születési támogatás: a kérelmező a kérelem benyújtásakor és az azt megelőző 5 évben megszakítás nélkül csopaki lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Csupakon él, és a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a 142.500 Ft-ot. Az életvitelszerű tartózkodás tényét a Védőnői Szolgálat igazolja. Első gyermek születése esetén 40.000 Ft; a második gyermek születése esetén 60.000 Ft, a harmadik és minden további gyermek születése esetén 90.000 Ft, amennyiben a családban élő gyermekek is születésük óta megszakítás nélkül csopaki lakóhellyel rendelkeznek és életvitelszerűen Csupakon élnek.

Az újszülötteket alanyi jogon pedig „Babacsomaggal” is támogatjuk, melyet a védőnő ad át.

3. Iskolakezdési támogatás: mértéke 12.000 Ft-tól 32.000 Ft-ig terjedhet gyermekenként. A támogatási intenzitást befolyásolja, hogy a családban hány gyermeket nevelnek, illetve az egy főre eső jövedelem nem haladhatja meg a 85.500 Ft-ot. Támogatjuk a Csupaki Református Általános Iskola 1. osztályát megkezdő gyermekeket is, valamint a közép- és felsőfokú intézmény nappali tanulóit.

4. Elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás: annak a személynek nyújtható, aki az elhunyt közeli hozzátartozója, és az eltemettetéséről gondoskodik. Feltétel, hogy a kérelem benyújtásakor és az azt megelőző 5 évben megszakítás nélkül csopaki lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Csupakon él. A támogatás jövedelemhez kötött, nem alanyi jogon jár. 90.000 Ft támogatás nyújtható.

5. Rendkívüli és méltányossági települési támogatás: annak a létfenntartási gondokkal küzdő személynek állapítható meg, akinek a családjában az egy főre eső jövedelem nem meghaladja a 99.750 Ft-ot, egyedül élők esetén a 114.000 Ft-ot, és önmaga vagy családja létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tud. Támogatási intenzitás 5.000 Ft-tól 100.000 Ft-ig terjed.

Települési támogatás természetben nyújtható formája a szociális tűzifa is.

A fentebb leírt támogatások további feltételekhez is kötöttek, ezért benyújtás előtt forduljanak bizalommal a Hivatal igazgatási munkatársához (Földszint 2. ajtó), aki segítségükre lesz az igénylés folyamatában.

Pünkösöd ünnepéről

A húsvét és a karácsony után a harmadik legnagyobb keresztény ünnep neve a görög pentekoszté (ötven) szóból ered. Az ószövetségi zsidó népnél eredetileg aratási hálaadó ünnep vagy az első zsenge ünnepe volt, majd a mózesi törvény emléknapja lett, amikor arra emlékeztek, hogy Isten szövetségre lépett népével, Mózes törvényt hirdetett. Az ünnepet sávuótnak, a „hetek ünnepének” nevezik, mert hétszer hét nappal pészah után ünneplik.

A keresztény egyház születésnapját jelentő pünkösöd történéseit megörökítő Újszövetség részletesen leírja, miként szállt le azon a napon a Jézus Krisztus által mennybemenetele előtt megígért Szentlélek a tanítványokra. A Szentlélek kiáradt az apostolokra, betöltötte őket megvilágosító, lelkesítő, szeretetet sugárzó kegyelmével, hogy képessé váljanak Jézus Krisztus missziós parancsának teljesítésére, és ők különféle nyelveken kezdtek beszélni. Péter apostol prédikálásának hatására sokan megtértek, belőlük alakult meg az első keresztény gyülekezet, a jeruzsálemi ősegyház.

A püspöki szinódus 305-ben rendelte el a galamb vagy lángnyelvek alakjában ábrázolt Szentlélek eljövételének megünneplését. A katolikus egyházban a II. vatikáni zsinat liturgiareformja szerint a pünkösöd az ötvennapos húsvéti ünnepkör ünnepélyes befejezése.

Pünkösöd megünneplésének kiemelkedő magyar eseménye a csíksomlyói búcsú, az összmagyarság legjelentősebb vallási és nemzeti ünnepeinek egyike, amely a rendszerváltozás óta a világ magyarságának rendszeresen ismétlődő tömegrendezvénye lett.

Az első búcsújárást a legenda szerint 1567-ben tartották, abban az évben, amikor János Zsigmond erdélyi fejedelem fegyverrel akarta a katolikus székeket az unitárius vallás felvételére kényszeríteni. Csík, Gyergyó és Kászon népe a gyergyóalfalvi plébános, István atya vezetésével pünkösöd szombatján Csíksomlyón gyülekezett, és miután Szűz Mária segítségét kérték, legyőzték a fejedelem seregét a Hargita Tolvajos-hágójában. A diadal után nyírfaá-

gakkal ékesített lobogóikkal újfent Csíksomlyón adtak hálát a diadalért, egyben fogadalmat tettek, hogy ezután minden évben elzarándokolnak ide pünkösöd szombatján.

Erre emlékezve tartják meg Csíksomlyón minden pünkösöd szombatján az ünnepi szentmisét és a nagy búcsút, ahová több százezer ember érkezik az egész Kárpát-medencéből és a világ más tájairól is.

A mai kegyhelyen először a bencések építettek román stílusú templomot, az ő helyüket a 15. század közepén a ferencesek foglalták el. 1444-ben IV. Jenő pápa körlevelében biztatta a lakosságot, hogy segítsenek a szerzeteseknek a templomépítésben, és ezért búcsú megtartását engedélyezte. A négy évvel később befejezett gótikus templom főoltárát díszítette a hársfából faragott, gipszszel és festékkel bevont, székelyleányarcú Mária-szobor, amely azóta is Csíksomlyó legértékesebb ereklyéje. Ez a világ egyik legnagyobb kegyzsobora, magassága a koronát is beszámítva 2 méter 27 centiméter. A Máriát „Napba öltözött asszonyként”, karjában a kis Jézussal ábrázoló alkotást többször festették újra, mígnem a múlt században megtiltották bármilyen módosítását. A szobrot 2012-ben megtisztították a ráakódott szennyeződéstől és védőbevonattal is ellátták.

A templomot a törökök 1601-ben felgyújtották, tetőzete leégett, de kegyzsobrai épen maradtak. 1664-ben újjáépítették, ezután vált Csíksomlyó a székelység gazdasági és kulturális központjává. A mai nagy barokk templomot a 19. század elején kezdték el építeni, 1876-ban szentelték fel és 1948-ban kapott basilica minor rangot. A szabadtéri oltár Makovecz Imre és csíkszeredai tanítványa, Boros Ernő tervei alapján készült.

A legnagyobb magyar katolikus búcsújáró helyen évről évre magyarok százezrei gyűlnek össze, az erdélyi katolikusok azt vallják: Csíksomlyóra minden magyarnak életében legalább egyszer el kell zarándokolnia. A búcsú fő ünnepe a pünkösöd előtti szombaton tartott nagymise, amelyet a templom felletti, Jézus hegyének is mondott Kis-Somlyó és az azon túl emelkedő, 1035 méter magas Nagy-Somlyó erdős hegye közti széles hágó gyepén, a Hármashalom oltárnál tartanak.

A búcsú nevezetes istentisztelete a csángó mise, a csíksomlyói plébániatemplomban a moldvai csángóknak tartott, magyar nyelven bemutatott szentmise, mert a csángók szülőföldjén nincs rendszeres magyar nyelvű misézés. Ugyancsak a csángókhöz fűződik a pünkösödvasárnap hajnali „napba nézés”, hitük szerint imádkozva a Kis-Somlyó keleti lejtőjén megláthatják a napban galamb formájában felrepülő Szentleket, Jézus és Szűz Mária alakját.

A csíksomlyói búcsú és kegyhely 2020-ban került be a hungarikumok közé.

A csíksomlyói Mária tisztelete a nemzeti összetartozás kulturális szála is egyben, hiszen történetét tekintve a magyar Mária kultusz része.

A Vaddisznók nem kérnek engedélyt

– kertvédelem és hatékony megelőzési módszerek

Az elmúlt időszakban jelentős mértékben megnövekedett azoknak a bejelentéseknek a száma, ami a vadak –különösen vaddisznó- jelenlétére hívták fel a figyelmet a településen.

Csupak zöld övezete nem csak a friss levegőt, madár csicsérgést jelent, hanem annak közvetlen velejárója, hogy a természetben megtermelt növénykultúrák más nagyobb állatoknak is táplálékul, a bozótosaink pedig élőhelyként szolgálnak.

Sajnos tény és való, hogy a különböző vadon élő állatok egy-egy gyümölcsösben, művelés alá vont

földeken jelentős károkat tudnak okozni, de ezek megelőzése, mérséklése mind a terület tulajdonosa, mind pedig a helyi illetékes vadászársaság közös érdeke, illetve kötelessége is.

A gyérítés és a vad elzavarása lehet az egyik leghatékonyabb módszer, ugyanakkor a kilövési tervek évről évre történő emelése ellenére nagyvadaink alkalmazkodtak az egyre intenzívebb vadászati nyomáshoz.

De nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a **vad a természet elidegeníthetetlen része**. Neki is táplálkoznia kell, ezért jelenlétük mindig is volt, és lesz is, ellenben az érdekelték együttműködésével és egymással szembeni toleranciával a kártétel mérsékelhető a megelőzéssel.

Az állatok ösztönösen kialakult tulajdonsága, hogy félnek az embertől, de ha olyan helyzetbe kényszerítjük, támadhat. Az állatok, amennyiben tehetik, tartják a távolságot és inkább elmenekülnek. Ennek ellenére előfordulhat, hogy valaki vaddisznóval találkozik. Amennyiben anyakocával és malacaival futunk össze, lehetőség szerint el kell sétálni, hagyni kell, hogy a konda békésen elszaladjon.

Mit tehetünk mi, lakosok és nyaraló tulajdonosok?

Elsődleges feladatunk, hogy a vadaknak kedvező körülményeket szüntessük meg!

- A lakó vagy üdülő ingatlanhoz tartozó területet olyan szinten kultúr állapotban szükséges tartani, hogy ott ne legyen rejtőzködési lehetősége a vadnak. A vad kiváló búvóhelyeül szolgál a gondozatlan zöldterület.
- A hullott gyümölcsöt, konyhakerti terményeket rendszeresen gyűjtsük be, hogy ne vonzzák táplálékforrásként a vadat.
- A levágott fűvet, kerti nyesedéket vagy zárt komposztálóba gyűjteni, vagy eltávolítani a területről, mert felhalmozva segítik a különböző rovarok,

puhatestűek, kisemlősök megtelepedését, ami szintén táplálékforrásként vonzza a vadat.

- Természeti területtel határos ingatlanok esetében, a határvonalra olyan kerítést építeni, hozzáértő előzetes véleménye alapján, ami megakadályozza a vaddisznó bejutását az ingatlanra.
- A vadak távoltartására alkalmas lehet az egyes vadriasztók telepítése.
- Ne hagyjunk szét szemetet, zöld hulladékot, ne alakítsunk ki mesterséget „fürdőzőket” az állatoknak.

A vadkárrok valóban bosszantóak lehetnek, de ne feledjük: az erdő lakói nem rossz szándékkal lépnek be a kertünkbe – csupán élni szeretnének. Megfelelő védekezéssel és tudatossággal elérhetjük, hogy kertünk biztonságban maradjon – miközben tisztelben tartjuk a természet törvényeit és lakóit is.

Mi a teendő vadkár esetén?

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 81. § (1) bekezdése alapján:

„Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől, illetve észlelésétől számított **öt napon belül írásban kell közölni a kárért felelős személlyel.**” (Balatonfüredi Erdészet)

Tehát **nem az Önkormányzatnak (Jegyzőnek) kell jelezni a vadkárt, hanem az alábbi címen írásban, a fővadásznak címezve:**

e-mail: balatonfured@bakonyerdo.hu

Ha a vadászható állatok a **mezőgazdasági növényének 10%-ot meghaladó mértékében tettek kárt, első körben az illetékes vadásztársasághoz kell fordulnia, akikkel, ha nem sikerül megegyezniük, a jegyző eljárása következik, aki szakértő bevonásával kárfelmérést végez.** A szakértői díj költsége a bejelentőt terheli. A károsult növényfajták jogszabály szerint különösen: őszi gabona, tavaszi gabona, kukorica, burgonya, napraforgó, szója, borsó, szőlő, gyümölcsös.

A vadászatra jogosult a vadászható állat által okozott kárért való felelősség **Polgári Törvénykönyvben foglalt szabályai alapján is köteles a mezőgazdálkodáson és erdőgazdálkodáson kívül másnak okozott kárt megtéríteni** azzal, hogy a

vadászatra vadászatra jogosult ellenőrzési körén kívül eső oknak a vadászati jog gyakorlásán és a vadgazdálkodási tevékenység folytatásán kívül eső okot kell tekinteni.

Ha Önnek nem a terményében okoztak kárt, hanem pl. kerítés, napágy, virágoskert stb. akkor a PTK- szerinti kártérítési igénye lehet a vadásztársaság felé, ami bírósági úton érvényesíthető.

A rendelet 81. §. (2) bekezdése alapján:
„Ha a károsult és a kárért felelős személy között az (1) bekezdés szerinti közléstől számított **öt napon belül nem jön létre egyezség** a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, a károsult a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) **öt napon belül írásban vagy szóban kérelmezheti** a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezség létrehozására irányuló kárfelmérési eljárás lefolytatását. A határidő elmulasztása esetén az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.”

Hangsúlyozzuk, fentiek alapján a jegyző csak abban az esetben jogosult intézkedni, amikor a károsult és a kárért felelős személy között nem jön létre egyezség.

Dr. Szántód Anita sk.
jegyző

Kullancsok és poloskák

Megérkezett a jó idő, egyre több időt töltünk a szabadban, kirándulunk, kertészkedünk, élvezzük a természet szépségét, ajándékait.

A zöldülő természet, a virágzó növények, az éneklő madarak, a szépen fejlődő palánták mellé azonban megjelenik néhány „hívatlan vendég” is.

A kullancsok már nem csak a kirándulások során fenyegetnek bennünket, hiszen a kiskertekben is megtalálhatók, a sünök, rágcsálók hozzák az otthonaink közelébe is őket.

Az elterjedési területük növekedett, szakemberek kimutatták, hogy már a városi parkokban sem vagyunk biztonságban, sőt, barlangok mélyén is megélnék a vérszívók.

A kullancsok igen ellenállóak, képesek akár több évig is életben maradni táplálék nélkül. A nőstény egyedek 2-9 évig élnek, és ezalatt több ezer petét leraknak. Jelenleg körülbelül 20 kullancsfaj él Magyarországon, ezek közül a legelterjedtebb az 1-4 mm-es közönséges kullancs. Különösen veszélyeztetett területek hazánkban Zala, Vas és Somogy megye térségében találhatóak.

Elterjedt tévhit, hogy a kullancsok a fák ágairól pottyannak az ember nyakába, valójában ez csak ritkán fordul elő. A szemmel rendelkező, illetve a „vak” kullancsok is a fűszálakon, bokrokon (kb. 1,5 m magasságig) várnak áldozatukra, amit a kilélegzett szén-dioxid, illetve a test hő kibocsátása és illata alapján azonosítanak be.

Mivel nem szeretik a fényt, a vékonyabb bőrrel fedett, izzadt, nedves és melegebb területeket viszont annál inkább, igyekeznek bebújni a ruha alá. Különösen kedvelt testrészek számukra a könyök- és térdhajlat, a karok, a hónalj, a nyak, az intem területek és fejbőr. Ha a kullancs számára szimpatikus testfelületet talált, nyálával érzésteleníti azt, elülső lábai segítségével felvágja a bőrt, szájszervével pedig befúrja magát. Ilyenkor az áldozat maximum

egy kis viszketést érez, de legtöbbször egyáltalán nem veszi észre a „támadást”.

A két legveszélyesebb kullancs által terjesztett betegség a Lyme-kór és a kullancs encephalitis.

A Lyme-kór első tünete az ún. Lyme-folt, azaz ovális alakú bőrpír a csípés körül. A betegség előrehaladtával jelentkezhet levertség, láz, fejfájás, izom- és ízületi fájdalmak. A kór kezdeti stádiumban antibiotikummal kezelhető.

Kullancs encephalitis, vagyis a vírusos agyvelő- és agyhártyagyulladás ellen létezik megelőző oltás. A tünetek - láz, fejfájás, rossz közérzet, hányás, végtagfájdalmak stb. - a csípést követő 5-14 napban jelentkeznek. Kezelésére nincs specifikus gyógyszer, általában antibiotikumos kúrát alkalmaznak, és a tüneteket enyhítik. Bár a betegség komoly következményekkel is járhat (bénulás, hosszantartó fejfájás, szellemi leépülés), az esetek 95%-ban nyom nélkül gyógyul.

A leghatékonyabb módszer kullancsok ellen a megelőzés.

Figyeljünk az öltözködésre, ha a természetbe megyünk! Betűrt ing, póló, hosszúnadrág viselése ajánlott. Érdemes világos ruházatot választani, így könnyebben kiszűrhető a kullancs.

Szintén ajánlott kullancsriasztóval befújni, bekenni a szabad bőrfelületeket. A legjobb riasztóhatást a dietil-toluamid (DEET), az etil-butil-acetil-aminopropionát, valamint a pikaridin tartalmú készítmények biztosítják, és léteznek már kullancsriasztó karkötők is. A B-vitaminok hatása bizonytalan.

Ha csak egy mód van rá, kerüljük a bozotos, magas fűvel benőtt területeket!

Szabadban való tartózkodás után alaposan vizsgáljuk át a testünket! Minél hamarabb – a legjobb két órán belül – sikerül eltávolítani a kullancsot, annál kisebb a fertőzés esélye.

Tartsuk ápoltnak a kertet! A fű rendszeres nyírásával, a bokrok ritkításával, az avar gyakori összegyűjtésével megelőzhető a kullancsok beköltözését. Érdemes a kerítések megerősíteni, hogy kívül tartssuk a „betolakodókat”, pl. a sünöket, amelyek hordozhatnak kullancsot.

Figyeljünk oda a háziállatokra! Amellett, hogy a kullancsok számos, állatra is veszélyes kórt terjesztenek, a kutyák, macskák a házba is behordozhatják az élősködőket. Használjunk kullancs elleni cseppet, nyakörvet kedvenceinken!

Ha már megtörtént a baj és a vérszívó már befúródott a bőrünkbe, a célunk, hogy minél előbb megszabaduljunk tőle!

Kerüljük a potroh megnyomását, bekenni sem sza-

bad semmivel, mert ez esetekben kórokozót juttathat a véráramba! A legjobb, ha csipesszel vagy kullancskiszedő kanállal távolítjuk el az élősködőt, ez utóbbi magyar találmány, és főleg kifejlett (már vértől duzzadó) egyedek esetében hatékony.

A közhiedelemmel ellentétben nem baj, ha beszakad a „feje” (vagyis a szájszerve), idővel kilökődik majd, csakúgy, mint egy száalka. A kiszedett kullancsot jó alaposan össze kell nyomni, hogy elpusztuljon (körrömmel, kövel), nagyon szívós állat. Érdeemes feljegyezni a csípés időpontját, így amennyiben tünetek jelennek meg, pontosan tájékoztathatod az orvost.

A másik bosszantó jövevény a poloska. Bár ő nem bennünket fenyeget, csak hangosan zúgva repked, mégis nagyon sok kellemetlenséget, kárt tud okozni. A leggyakoribb, hívatlan vendégeink a lakásban és a kertben is a zöld vándorpoloska (*Nezara viridula*),

az ázsiai márványospoloska (*Halyomorpha halys*). Az ázsiai márványos poloska egy Ázsiából érkezett kártevő. A köznyelvben büdös bogárként ismert, ami nem is csoda, hiszen, ha veszélyben érzi magát, akkor egy szúrós szagú, kellemetlen váladékot bocsájt a levegőbe, amivel a támadóját igyekszik elűzni. Őshazája Kína, Japán, illetve a Koreai félsziget. A globalizációnak köszönhetően mára az egész világon elterjedt mezőgazdaságilag jelentős kártevő. Hossza 12-17 mm, színe a jól ismert barna árnyalatú, a háti oldalán enyhén foltos, ami márványozott hatást kelt. Hasi oldala halvány barna.

A fejlett imágó képes áttelelni, jól védett és rejtett helyeken pl. lakásokban. Az áttelelt imágók aktiválódása és a tojásrakás 15 °C-os átlaghőmérsékleten kezdődik meg. Ez nagyjából április közepe végére tehető. Ahogy nő a hőmérséklet úgy fog egyre több

tojást rakni és egyre gyorsabban kifejlődni. Szerencsére 35°C felett a fejlődése leáll és nem rak tojástart sem. A tojásrakási időszak május végi, június elejei időszakra tehető. A tojásokat mindig a 20-30-as tojáscsomókban rakja a levél fonáki részére.

Azért is veszélyes ez a kártevő, mert nem válogat a növények között. Több 100 növény tartozik a tápnövény körébe. Ezek között találunk mind termesztett, mind pedig vadon élő növényeket is. Szántóföldi növények közül a napraforgón, a kukoricán és a rizsen nagyon komoly károkat okoz. Gyümölcsféléken gyakorlatilag az összes termesztett fajon élősködik, elsősorban a magas cukortartalmú fajtákat preferálja. Az egyik kedvenc tápnövénycsoportja azonban a hüvelyesek pl. bab, borsó, de legfőképpen a szójabab. Zöldség növények közül a legveszélyeztetettebbek a paprika, a paradicsom és a padlizsán. Dísnövények közül kimondottan kedveli a japán rózsát, a labda rózsát és a kányabangitát. Megfigyelték még a kártételét rézvirág fajokon és krizantémon is. A növény minden egyes részén képesek károsítani, de elsősorban a reproduktív szervek szenvedik meg a poloska jelenlétét. Ide tartozik a termés is. Kártétele szívogatás, aminek hatására a szívogatott rész elkezd barnulni, deformálódni és íz, valamint állag változás következik be. Ezzel nem csak minőségi, de mennyiségi kártétele is nagyon jelentőssé válik. Mindezek mellett télire előszeretettel költöznek be a házakba. Ilyenkor számos kellemetlenséget okoznak az embereknek, mert nem csak a házban lévő növényeket károsítják, de sokszor elég zavaróak is, ahogy repkednek. Ha pedig az ember megpróbálja elkapni akkor azonnal kiereszti a bűzös váladékát. Továbbá számos esztétikai problémát is okoznak, mert előszeretettel tartózkodnak napsütötte felületeken, például egy ház vagy templom oldalán. Nem könnyű **védekezni ellenük**, a leginkább a növények takarása, vagy az állatok fizikai eltávolítása használ.

A fásszárú növények esetében a legjobb megoldás a kopogtatás, ami annyit takar, hogy fogunk egy esernyőt és egy botot majd ütögetjük az ágakat és a kártevők beleesnek az esernyőbe.

Letakarhatjuk valamilyen hálóval a növényeinket, ez a módszer szabadföldön, lágyszárú növényekkel is jól működik. A házon belül, vagy egy kisebb veteményes kertben további jó módszer, ha az imágókat összegyűjtjük, és utána szappanos vízbe tesszük őket, ugyanis ebben nagyon gyorsan elpusztulnak. Előfordulhat, hogy 2-3 alkalommal is meg kell ismételnit ezt.

Megkísérhetjük **elriasztani őket**, ha olyan növényeket ültetünk az ágyásokba, amelyeket kifejezetten kerülnek a poloskák. Ilyen erős illatanyagokat kibocsátó növény a fokhagyma, a bazsalikom és a menta is. Érdeemes ezeket a növényeket a védendő ve-

teménysorok mellé vagy közé ültetni (pl.: paradicsom- és paprikapalánták közé kerülhet fokhagyma). Bár megoszlanak a vélemények ennek a módszernek a hatékonyságáról, mindenesetre egy próbát megér, és könnyen kombinálható más trükkökkel is. Lakásban talán a legegyszerűbb módszer pedig, ha egyszerűen összeporszívózzuk őket és utána kiürítjük a zsákokat. Vagy egyszer használatos papírzsákok veszünk és aztán a használat után ki is dobja az ember. Bár ez anyagilag elég megterhelő lehet. További házi praktika lehet, abban az esetben, ha valaki dohányzik akkor a cigaretta csikket egy befőttesüvegbe dobja bele, és engedjen rá vizet. Ezt hagyja egy napig ázni, hogy kioldja a benne lévő nikotint és utána ezzel kell lepermetezni a növényt (a megfelelő óvintézkedések mellett, hiszen a nikotin mérgező anyag).

Nagyüzemi körülmények között viszont nagyon nehéz a védekezés, csak olyan mérgekkel lehet felvenni velük a harcot, amely más, hasznos élőlényeket is elpusztít, ráadásul nagyon hamar újra megjelennek. Léteznek olyan **környezetbarát készítmények**, amelyek minden esetben tisztán növényi hatóanyagokra építenek, és leginkább a fiatal egyedekkel szemben lehetnek hatásosak. Ehhez a **dalmátvirág** vagy a **féregűző varádcis** szárított, porrá őrölt virágából oldatot készítenek, melyet sötétben pár napig érlelünk. Az így keletkezett elegyet átszűrjük (fémszűrő használatát mellőzzük!), majd **orvosi rebarbara** főzetével hígítjuk. A Távols-Keleten őshonos indiai orgona, más néven **neem** (*Azadirachta indica*) magjaiból készült olaj azadirachtin hatóanyagú, rovarölő hatású természetes anyag. Gyakorlatilag nem mérgező a madarakra, a halakra, a méhekre és más állatokra, csak a rágó

és szívó rovarokra hat. Körülbelül 7–10 napos időközönként legalább háromszor megismételve a nemolajos permetszerrel is hatékonyan védekezhetünk a poloskák ellen.

Egy másik agrotechnikai módszer, ha hagyunk neki **csalogató növényeket**. Például, ha szójababot vetünk a terület mellé, de azt nem permetezzük és nem is áll szándékunkban betakarítani, valamint nem is kezeltük az állományt. Ekkor az jó eséllyel elcsalogatja a kártevőt és nem fog rámenni a kultúrnövényünkre.

Van **természetes ellensége** is, a szamurájdarázs, ami mára már Európában is jelen van, a videón megtekinthető a „tevékenysége”. Ezek az állatok parányiak és úgynevezett tojásparazitoidok. Ez annyit tesz, hogy a tojását a poloska tojásába teszi bele. A darázs lárvája pedig a poloska embrióját fogyasztja el.

Egy másik „természetes ellenség” lehet még a háztáji szárnyas - a tyúkok, kacsák is bevethetők, amennyiben valakinek a kertjét düljk fel. Meg kell említeni azonban, hogy a tyúkok nem csak a poloskára, hanem a komplett veteményesre veszélyt jelenthetnek, így az egyre jobban elterjedt indiai futókacsa lehet az, ami igazán meg tudja gyéríteni a poloska állományt. Az énekesmadarak is előszeretettel etetik fiókáikat kifejlett poloskákkal és lárvákkal is, és a denevérek is elcsípnek rőptükben jó pár példányt. Egy átfogó, többéves kutatás bizonyította hazánkban, hogy minden egyes verébméretű énekesmadár 1 kiló rovarot pusztít el, amíg az év folyamán Magyarországon tartózkodik.

Ha madár- és denevérbarrattá tesszük a kertünket – ahogy erről korábbi újságokban már részletesen írtunk - megfelelő költő-, etető- és búvóhelyekkel, akár madár- és denevérodúk felszerelésével, nagy eséllyel kevesebb poloskára számíthatunk a későbbiekben. Ha egészséges, fajgazdag a környezet, akkor szépen kordában lehet tartani az ilyen invazív fajokat is, így a poloskainvaziók mértéke csökkenne. A szarkák például nemcsak a lárvát, hanem a kifejlett poloskát is képesek megenni.

Az enyhe telek miatt minden évben egyre több van belőlük. Ahogy beköszönt a hűvösebb idő, a poloskák elkezdik keresni az áttelelésükhöz alkalmas helyet. Fészerekben, farakásokban tanyáznak, és tucattal próbálnak bejutni a házakba, lakásokba is. Ősszel jelennek meg tömegével, akkor szólnak róluk általában a hírek, de akinek kertje van, az tudja, hogy nyáron sincs nyugtunk tőlük. Tényleg, ahová beteszik a lábukat, ott kő kövön nem marad, egy hét alatt képesek tönkre tenni hónapok szorgalmas munkáját. A lédús gyümölcsök és zöltségek, mint a paradicsom vagy a málna, mind mehet a kukába. Érdemes lehet minél több módszert kipróbálni, előré gondolkozni a kertünk műveléséről, növényeink védelméről!

60 éves a Mandulavirág Óvoda

60 éves az óvodánk. Akik az első óvodai csoportokba jártak, talán már nagyszülők, és talán éppen ide hozzák az unokáikat. Eltelt egy emberöltő, amióta elindult Csapokon az óvodai ellátás. Polgármesterként és szülőként nagyon jól tudom, hogy milyen óriási jelentősége van egy óvodának egy

falu életében. Milyen segítség a szülőknek, hogy az otthon közelében tudhatják biztonságban a gyermekeiket, hogy nyugodtan elmehetnek dolgozni, van, aki vigyáz a kicsikre.

Egy vidéki településre költözők szempontjából hatalmas vonzerő, ha van helyben óvoda. Emeli a település értékét, sőt, valószínűleg még az ingatlanok értékét is. Ha van óvodánk, szívesen költöznek hozzánk fiatalok, akik családot terveznek, frissül fiatalodik a falu.

Tudom azt is, hogy milyen fontos közösségformáló szerepe van egy óvodának. Hiszen itt biztosan találkozunk reggel és délután a többi szülővel, miközben a harisnyát vagy a cipőcskét próbáljuk rávarázsolni a gyerekekre, biztosan váltunk néhány

szót egymással. Közös programokat szervezünk, együtt hallgatjuk az ünnepi verseket, mondókákat. Ez bizony összekovácsol egy szűkebb közösséget. Büszke vagyok arra, hogy Csapokon már 60 éve tudjuk ezt a lehetőséget nyújtani a családok számára.

Ambrus Tibor, polgármester

1965-ben, a Kossuth Lajos utca 96. szám alatt, a jelenleg gyülekezeti házként működő épületben nyílt meg Csapokon az óvoda, pontosan február 1-én. Ekkor még csak az óvoda munkatársai – egy óvónő, egy dajka és egy szakácsnő – mérték fel a rájuk váró munkát, és az épület adta lehetőségeket, ami nem volt különösebben gazdag: egy csoport helyiség és egy főzőkonyha állt a rendelkezésükre. Február 15-én érkeztek meg a gyerekek, 17 kicsi került az óvoda gondozásába.

Bozsik Józsefné, Magdi óvónéni/óvodavezető feljegyzése:

„Nagy nehézségek, anyagi hiányok sok gondot okoztak nekünk, dolgozóknak. A konyhába egy mások által leselejtezett tűzhelyet állítottunk be. Ezen főzött, melegített vizet a szakácsnőnk: Moró Józsefné (Teri). Se játék, sem felszerelés nem állt rendelkezésünkre. Mindent közben, a szükség, ahogy megkívánta, úgy szereztünk, vettünk meg. Kevés volt a betervezett költség játéokra, csak 300 Ft-ot költhettem. Sokat segítettek a szülők, együtt érezték velünk.

Társadalmi munkában rendbe tettük az udvart, mely tele volt építkezésből itt maradt kő- téglá maradványokkal.”

1967-ig 27-re duzzadt a gyerekek létszáma, ennyi volt az óvoda befogadóképessége. Ez év szeptemberétől bővült az óvoda, három óvónő, két dajka, egy szakácsnő és két kézilány vigyázott, gondozott immár 36 gyermeket.

1970-től két óvodai csoport alakult 55 gyermekkel, 1980-tól 62 fővel.

A régi óvoda immár kicsinek bizonyult, így 1984 évben az óvodás korú gyermekek birtokba vehették az újonnan felépült óvoda épületét, a jelenlegi helyen működő Mandulavirág Óvodát.

Szántiné Váradai Zsuzsanna óvodavezető sorai:

„Csopak Községben 1984-ben került sor az új, 75 férőhelyes Napköziotthonos Óvoda átadására. Első tan-

évben a gyermeklétszám év végére 92 volt, jelenleg is 88 a beírt gyermekek száma. Csopak és Paloznak községek óvodás korú gyermekei számára nyújt az óvoda megfelelő elhelyezést.

A 3 csoportban 5 szakképzett óvónő dolgozik. A vezető óvónő 1985. szeptember 1. hatállyal önálló munkáltatói jogkört gyakorol. A technikai személyzet 7 fő. 3 dajka, 4 fő konyhai dolgozó.

1985. december 01-én állt munkába az ételmezei vezető, akinek feladata többek között, hogy gondoskodik a kb. 230 fő étkeztetésével járó teendőkről.

Az óvoda tárgyi feltételei sokat gyarapodtak az elmúlt három évben. Az udvar jól felszerelt, változatos eszközei, felszerelése segítik a játékidő tartalmas, hasznos eltöltését, a gyermekek edzését a sokféle mozgáslehetőségét. A foglalkozásokhoz használt korszerű szemléltető eszközök, a szakirodalom beszerzése folyamatos. A csoportszobák felszereltsége szintén megfelelő, elegendő hely és eszköz biztosított a nyugodt játékokhoz, a foglalkozásokhoz.

Az 1987/88-as tanévtől óvodánk kapcsolódva a hagyományörző területi munkaközösséghez a régi, már-már elfeledett terménybábokat készít. Bozsik Józsefné értő irányításával az óvónők és a gyermekek is elsajátíthatják a régi technika apró fogásait. Ezen a területen kívánunk az átlagosnál többet tenni saját munkánk és az érdeklődők további munkájának fejlesztésére.”

2000. március 1-től sajnos a gyermekek létszámának csökkenése – ekkor csak 43 gyermek igényelte az óvodai ellátást - miatt újra csak két, vegyes csoporttal működött az óvoda, egy tornaszobával bővült a kicsik foglalkoztatásának feltételrendszere.

2003-tól az iskolába került át a konyha, ezért a munkatársak létszáma hét főre csökkent.

2004-től Tóthné Ferencz Henriette lett az óvoda vezetője, aki a mai napig ellátja ezt a feladatot.

2011.09.01-től újra három óvodai csoport létesült, mert nagy örömmel, újra egyre több gyermek született Csopakon, illetve Paloznagon, hiszen onnan is fogad gyerekeket az óvoda.

Az intézménybe járó gyermekek jó szociális háttérrel

rendelkeznek, hátrányos és halmozottan hátrányos gyermek nem jár az oviba.

Tóthné Ferencz Henriettet, a Mandulavirág Óvoda igazgatóját idézzük:

„Jelenleg hét fő szakképzett óvodapedagógus dolgozik az intézményben, egy fő az intézmény vezetője, hat fő óvodapedagógus, az ő munkájukat segíti egy fő pedagógiai asszisztens, három fő dajka a három óvodai csoportban. Szervezetileg az intézményhez tartozik a melegítőkonyha, főzőkonyha. Az intézményben dolgozók teljes létszáma 20 fő.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei adottak a jó munkavégzéshez. A fenntartó biztosítja az anyagi feltételeket a működéshez, szakmai továbbképzésekhez. Háromcsoportos óvodánk tágas, a gyermekek óvodai életéhez, a tevékenységekhez kényelmes, biztonságos, rendezett környezetet nyújt. Tornaszoba és logopédiai szoba áll a gyerekek rendelkezésére.

Az óvodapedagógusaink gondolkodására a nyitottság, a megújulás szándéka, a helyi lehetőségek kiaknázása a jellemző. Az innováció a fenntartó és az intézményvezetés teljes körű támogatásával valósul meg.

Az intézményben néphagyományéltető munkaközösség működik.

Intézményünk Helyi Pedagógiai Programját minden kolléga magáénak érzi. A program kiemelt feladata a néphagyományéltetés és a környezeti nevelés.

Gyermekképünk derűs, kiegyensúlyozott, harmonikusan fejlődő, érdeklődő gyermek, aki szívesen játszik, tevékenykedik, ahol az óvodapedagógus szeretetteljes légkörben a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik. Az intézményben dolgozó óvodapedagógusokra az elfogadás, támogató, segítő magatartás, a szeretetteljes stílus a jellemző.

Intézményünkben fontos feladat az egészséges életmódra nevelés. Sokat tartózkodunk a szabad levegőn, ahol a szabad-és szervezett mozgásra fektetünk nagy hangsúlyt. Kihasználva községünk adottságait, nagyobb sétákat, kirándulásokat teszünk a természetben. Helyi Pedagógiai Programunk nagymértékben épít a néphagyományokra, munkánkban eddig is hangsúlyt kapott a néphagyományok felelevenítése, megismertetése, megőrzése a gyermekekkel, szülőkkel. Az erkölcsi nevelésünk fontos feladata a hazaszeretetre nevelés.

Óvodánkban 1989-ben kezdtünk tartalmasabban foglalkozni a Balaton északi részének népi hagyományaival. Hagyományápoló munkánk során szem előtt tartjuk az óvodáskorú gyermek életkori sajátosságait. Úgy neveljük hazaszeretetre óvodásainkat, hogy megkeressük azokat a tevékenységi módokat, melyeken keresztül életkoruknak megfelelően, elemi szinten megismerhetik a magyarság hagyományait. Megismertetjük a gyerekeket a népi kismesterségekkel, a jeles napok megünneplésével segítjük önmagunkban, a gyermekekben, a szülőkben az ünnepelni tudás képességének kialakítását. Megkaptuk a Madárbarát Óvoda elismerő címet, ami rendszeres feladatot igényel.

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal a partnerekkel, amelyek meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A szülőkkel, a fenntartóval, település iskolájával, az egészségügyi szolgálattal, a pedagógiai szakmai szolgálattal, a gyermekjóléti szolgálattal, civil szervezetekkel. Az óvodában lehetőséget biztosítunk arra, hogy azok a gyermekek vegyenek részt a hitoktatáson, akiknek a szülei igényelték a részvételt. Rendszeresen publikálunk a helyi lapban.

A gyerekeknek különböző programok állnak a rendelkezésükre. Csatlakoztunk a Nemzeti Úszó Programhoz, a Bozsik Programhoz. A gyerekek délutánonként gyermektánc oktatáson vehetnek részt, mozgásfejlesztő, valamint TSMT tornára járhatnak.”

Csopak egész közössége nevében kívánunk további sikeres munkát az óvoda munkatársainak, boldog és felhőtlen gyermekéveket az óvodás gyerekeknek!

Vadgasztro Fesztivál

A Balaton Vadgasztro Fesztivál 2025. május 24-én Csupakon immár a harmadik alkalommal várta az ínyenceket, a természet szerelmeseit és mindenkit, aki nyitottnak érezte magát a vadgasztronómiai élményre.

Ínycsiklandó, kóstolható ételekkel, a helyi pincészetek válogatott boraival és prémium pálinkákkal, élőzenével és jó hangulattal, izgalmas vadászati bemutatókkal – solymász bemutatókkal, vadászati ismeretterjesztő előadásokkal – és családi programokkal várták az érdeklődőket a csopaki strandon. Vadász Oszkárral, a fesztivál szervezőjével beszélgettünk a program céljairól, szervezéséről.

Miért határozta el, hogy a számtalan gasztro fesztivál között egy kifejezetten vadételeket kínáló fesztivált szerveznek?

Vadászemberek vagyunk, szoros kapcsolatban a természettel, meggyőződésünk, hogy minden, ami jó és egészséges, az a természetből származik. Ma az emberek jó része elidegenedett a természettől, sőt, sokan talán félnek is tőle, de az biztos, hogy felborult az az ősi kapcsolat, ami ember és természet között évezredekig megvolt. Magyarországon

kiváló minőségű a vadhús, aminek nagy részét külföldök értékesítik, mert a magyarok nem fogyasztják, nem keresik, nem része a mindennapok kínálatának. Szeretnénk megmutatni, milyen csodás ízű és minőségű ételek készíthetők vadhúsból, szeretnénk visszaadni a vadhús tiszteletét.

Milyen ételekkel szeretnék ezt megmutatni?

Kifejezetten ragaszkodunk a kreatív, ízletes, ősi fűszereket, gyógynövényeket felhasználó receptekhez, amelyek túllépnek a pörkölt és rántott hús kategóriáin, és valami újat, izgalmasat mutatnak a látogatóknak, fogyasztóknak.

Ezáltal a vadászatot is megpróbálják népszerűsíteni?

Mindenképpen. A vadászat a legősibb tevékenységeink egyike. Ha nem lettünk volna jó vadászok, nem fejlődik oda az emberiség, ahol most tart. A vadászatnak megvan a maga színes kultúrája, rendje. Azért, mert vadhúst fogyasztunk, nem generálunk több elejtést.

A vadászathoz szorosan kapcsolódik a vadgazdálkodás, gondoskodunk az állatokról, ha szükséges etetjük, itatjuk őket, vigyázunk az állomány egészségére.

Mennyire sikerül elérni a céljaikat?

Vannak visszatérő látogatóink, egyre többen figyelnek arra, hogy élelmiszer helyett valódi ételmezt fogyasszanak, hogy élelmiszeripari termékek helyett jó minőségű, természetes forrásból származó ételt tegyenek az asztalra.

Sokan érzik, gondolják úgy, hogy a vadászat, a vadhús fogyasztás a gazdagok kiváltsága.

Ha belegondolunk, az elmúlt évszázadokban a földesurak, a hivatásos vadászok és az orvvadászok vadásztak. A Kádár-rendszerben szabályozták ezt a tevékenységet igazán. Fontos látni, hogy nem csak a vad elejtése a vadászat, hanem megfelelő méretű élőhely, földterület biztosítása, a vadállományról történő gondoskodás is, ami bizony pénzbe kerül és szigorú szabályok szerint történik. A vadhús fogyasztás viszont elvileg bárki számára elérhető ma már.

Hogy sikerült az idei rendezvény?

Mi nagyon készültünk, két helyszínen is vártuk a látogatókat. A strandon főztünk, szakmai programok mellett kemencében sütöttünk kenyeret, családi programokat szerveztünk. Idén sajnos a hideg idő miatt tizedannyian jöttek el, mint a megelőző években, de ez nem tántorít el minket a folytatástól, hiszen a céljaink hosszú távra szólnak. Sok munkánk van még, ha a vadak, az élővilág és az emberek kapcsolatát szeretnénk megváltoztatni. Ne felejtsük el, hogy a vadállomány növekszik, itt Csupakon is

mindennapos a vaddisznók jelenléte. És ők nem „plüssfigurák” vagy „cuki” háziállatok, hanem vadak. Előfordult, hogy valaki etette a szőlőjében tanyázó anyakocát, aztán kétségbeesett, amikor az a kicsinyei védelmében ellene fordult.

Meg kell tanulnunk a természet törvényei szerint együtt élni a vadállatokkal.

Köszönjük a beszélgetést, sok sikert kívánunk a következő évek fesztiváljaihoz!

Mozgalmas május a Nyugdíjas Klubban

A Csapaki Nyugdíjas Klub májusa igazán eseménydúsan telt. Voltunk fellépni, ünnepeltünk anyák napját a gyerekekkel, közgyűlést tartottunk, sétáltunk esőben, és kirándultunk Balatonfüreden.

Tánccal indult a hónap

Május elsején a Senior Örömtánc Csoportunk fellépett a csapaki majálison. Öröm volt látni, mekkora mosolyt csaltunk a nézők arcára – és mi is örömmel mutattuk be a táncunkat.

Anyák napi megemlékezés

Május 7-én klubunkban megünnepeltük az anyák napját. Ez az alkalom különösen meghatóra sikerült, hiszen a Mandulavirág Óvoda kisgyermekai is részesei voltak az eseménynek. A klubtagok Tóthné Ferencz Henriette intézményvezető köszöntötte, majd a gyerekek műsorával folytatódott a délután. **Szilvi óvó néni megható verssel nyitotta meg az előadást, majd a gyermekek mondókákkal, énekekkel mutatták be, milyen szeretettel gondozzák „babáikat”** – ez a játékos, mégis szimbolikus előadás minden résztvevő szívét megérintette. A műsor végén kézzel készített ajándékokat adtak át a klubtagoknak, amelyeket mosolyogva fogadtunk. Klubelnökünk, Ecsedi Ildikó meghatottan mondott

köszönetet, édességgel kedveskedett a gyerekeknek, virággal az óvónőknek. Ez az esemény mindannyiunk lelkét gazdagította.

Közgyűlés – fontos dolgokról döntöttünk

Május 14-én megtartottuk éves közgyűlésünket, amely a klub életének fontos állomása. A 85 fős tagságból 65-en megjelentek – ez is mutatja, hogy tagjaink aktívak, és felelősséggel tekintenek közösségünk jövőjére. A levezető elnöki feladatokat Hatváryné Rózsa vállalta, aki a napirendet ismertetve megnyitotta az ülést.

Ecsedi Ildikó elnök beszámolt a 2024-es év eseményeiről, majd a klub elnökségi tagjai és a kultúr csoport vezetője is kiegészítették a visszatekintést. A gazdasági beszámolót Pikóné Simon Erzsébet tartotta, a számvizsgáló bizottság elnöke, Simonné Ági pedig megerősítette az elhangzottak helyességét. A 2025 év tervei, programok, anyagi háttér, megbeszélésére került sor.. A közgyűlésen elhangzottakat a tagság egyhangúlag elfogadta. Az eseményt egy közösen megtekintett zenés videó zárta. Megállapíthatjuk, hogy a közgyűlés során érdemi, tartalmas munka zajlott, amely megalapozza a klub előtt álló időszakot.

Ha szerda akkor Nyugdíjas Klub Séta esőben

Bár az időjárás nem volt kegyes hozzánk, május 21-én mégis útra keltünk. A program szerint egy tavaszi sétát terveztünk a faluban, amit az eső

sem tudott megghiúsítani. A Civil Háztól indult kis csapatunk a horgászstéig sétált, közben rácsodálkozva Csopak gondozott utcáira, virágos útszégyeire. Útközben megálltunk a régi hajó kikötőnél is, ahol rövid pihenőt tartottunk. A strand már készen áll a nyári szezonra – öröm volt látni az előkészületeket.

Egy dologra viszont szeretnénk felhívni a figyelmet: a Szent József forrásra és a környékére. Régebben ez a hely népszerű és gondozott volt, most viszont elhanyagoltnak, gazdátlanoknak tűnik. Kár érte – jó lenne, ha újra régi formájában láthatnánk.

Füredi reformkori séta Chikán Andrással

Május 28-án Balatonfüredre látogattunk, ahol Chikán András tartott számunkra vezetett sétát a város reformkori emlékei között. A Kiserdőtől indulva bejártuk a Blaha és Kisfaludy utcákat, megcsodáltuk Jókai Mór és Blaha Lujza villáját, a Horváth-házat, az Anna Grand Hotelt és a különleges Kerek templomot is.

András ismét remek túravezető volt: érdekes történetekkel, történelmi háttérrel tette élővé a múltat. Ismét elcsodálkoztunk, mennyi minden történt ebben a városban, mennyi ismert ember kötődött ide. A kirándulást a Balaton partján zártuk, ahol még jutott idő egy kis pihenésre, beszélgetésre is. Ez volt a május – eseménydús, közösségi és tartalmas. Köszönjük a szervezőknek és minden résztvevőnek, hogy ilyen szép élményekkel gazdagodhattunk!

A Csopaki Polgári Kör Kulturális Egyesület programjai és rendezvényei

A kulturális egyesület már évek óta a kör tagjai által közösen meghatározott és egyeztetett program szerint szervezi és végzi tevékenységét. Az elmúlt év sikeres és élvezetes programjai után az ez évi programok is gazdagnak mutatkoznak a soron következő különböző rendezvényekkel és kirándulásokkal.

A már lezajlott május 9-i rendezvény után a következő események megtartását tervezzük:

- augusztus 23 - egész napos Csopaki Polgári Piknik gazdag gyerek és felnőtt programokkal
- szeptember 12 - találkozás Földi László biztonság politikai szakértővel
- november 7 - találkozás Bogár László közgazdász professzorral, akivel országunk bel- és külpolitikai, továbbá gazdasági kérdéseiről fogunk beszélgetni.

Ezután említünk néhány szót a május 9-én megtartott polgári körös rendezvényünkről, amelyen a meghívott vendégünk Dr. Orbán Balázs, a miniszterelnök politikai igazgatója volt.

A találkozón meghívásunkra megjelent Kontrát Károly és Dr. Hegedűs Barbara országgyűlési képviselő. A beszélgetést Lentulai Krisztián a Mandiner újságírója vezette. Az eseményről tudósított a Veszprémi Napló, a Mandiner és az M1.

A politikai igazgató az előadás keretében kitért a belpolitikai és gazdasági kérdések értékelése mellett arra a fontos külpolitikai érdekünkre, hogy országunk az EU szándékával és akaratával szemben, minden tekintetben tartsa távol magát az EU és Oroszország, illetve Ukrajna és Oroszország között fennálló ellentétek eskalálódásától.

Emlékezhettünk, dèja vu (dèzsavü) érzésünk is le-

hetne, mert történelmünk során már átéltünk hasonló élethelyzetet. Az I. világháború előtt Tisza István miniszterelnök mindent elkövetett, hogy a háború kitörését megakadályozza, mely nem járt sikerrel. Június 4-én emlékezünk meg arról, hogy ez máig kiható következményekkel járt országunkra nézve. Jogos és közös érdekünk, hogy ne kerüljünk újra hasonló történelmi helyzetbe, hiszen ennek a következményei beláthatatlanok lennének.

Dr. Orbán Balázs magas szintű előadása után a közönség tagjai közül bárki kérdéseket intézhetett az előadóhoz. Időhiány miatt sok kérdés maradt még bennünk, de a későbbiekben, egy másik találkozó alkalmával talán ezeket is megvitathatjuk.

A rendezvény szeretet vendéglátással zárult. Összességében elmondhatjuk, hogy sikeres, jó hangulatú találkozón vettünk részt, köszönet és hála a szervezőknek, segítőknek és a megjelenteknek.

Lejegyezte: DRKB

A csopaki nénik és a húsvéti süti

Még nem oszlott el a karácsonyi fenyőfa, a fahéj és szegfűszeg, a család, szeretet és boldogság illata, amikor a Csopaki Polgári Kör tagjai az év elején egy megrázó előadást hallgattak meg. Gyerekekről, akiknek a saját szüleik törtek az életükre. Mert van ilyen. Ahelyett, hogy végtelen szeretetbe bugyolálnák őket – mint legnagyobb kincsüket – az életüket kell menteni tőlük, védeni a szüleiktől, családjuktól és gondozásba venni. A mindenkit megrendítő előadás után eldöntöttük, valahogy segítünk nekik. Valahogy visszacsempésszük az életükbe, ha csak egy percre is, a gondtalan gyermeki örömet. Bár mindent megteremtene a gondozóik, amit csak lehet, házi sütit, húsvéti kalácsot még soha nem kaptak.

Rajta hát, gondoltuk és a csopaki nénik megszervezték!

Kiosztottuk, ki, mit süssön, hogyan díszítsük a csomagokat, minden gyereknek külön-külön, hogy igazi személyre szóló ajándék legyen! A sütés során az aggodás volt a miénk, fog-e ízleni, elég szépek lesznek-e, tetszik-e majd nekik. Mindenki kitett magáért, és amikor nagycsütörtökön összegyűltünk és összeraktuk a pakkokat szállításra, rájöttünk, a miénk lett az igazi ajándék!

Minden jó, ha jó a vége! A gyerekek megkapták a névre szóló csomagjaikat sőt a házi húsvéti kalácsokat is; tetszett, sőt ízlett is nekik!

dr. Szegi Beáta

Trianonra emlékeztünk...

Beszédet mondott Balogh Balázs alpolgármester, az ünnepi műsorban részt vettek a Csopaki Református Általános Iskola tanulói és az ünnepség végén a helyszínen elhelyeztük a megemlékezés koszorúit is.

Csopaki mesék:

Időutazás 2. rész: A jó kő

Szeles szombat délelőtt volt. Nagypapa a karosszékekben szundikált, Nagymama a konyhában csörömpölt az edényekkel. Gergő közben felmászott a padlásra, hogy megkeresse a mágikus zseborát. A fapadló nyekkent minden lépésénél, a gerendákon a por táncot járt a beszűrődő napfényben. Egy öreg ládában akad rá. Most kicsit jobban szemügyre vette: rézfedelén apró minta futott körbe, a mutatók épp a tizenkettesen álltak. Amint megérintette a ház oldalán domborodó virágmintát, az óra megremegett a kezében. Egy villanás – és Gergő már nem padláson állt, hanem a 13. századi Csopakon. A Szent Miklós templom építése javában zajlott. Mindenhol emberek dolgoztak: kalapácsok csattogtak, vésők karcoltak, faragók serénykedtek.

– Hé, te vagy az, aki a múlt héten a harangozónál járt?! – kiáltott rá egy vékonyka hang. Gergő megfordult, és megpillantott egy korabeli kisiút. Épp válaszolni akart, mikor a fiúcska, aki valószínű egy kis tanonc lehetett, folytatta:

– Na, ha már így visszajöttél, akkor most segíthetsz nekem megtalálni Benedek mester jó kő-keresőjét!

– Milyét? – kérdezte Gergő, miközben leporolta a ruháját.

– A „jó kő”-kereső varázsszerszámot. Benedek mester azzal kopogtatja végig az összes kötömböt. Ami fényesen csendül, az jó. A tompa hangú kő gyenge, széthasadna. A mester mindig ugyanazzal a könnyen hajló, sima kézi kalapáccsal dolgozik. Azt mondja, „a jó kő-kereső” segít neki dönteni, mert megmutatja, melyik kőbe van elrejtve az időtállóság lelke.

– És elveszett? – nézett rá Gergő érdeklődve.

– Igen, reggel még a kezében volt, aztán valaki elkiáltotta magát, ő pedig letette valahova. Most már senki nem találja, pedig estére választani kell egy alapkövet!

A kisiú és Gergő elindultak a kövek között. A por felcsapott a lábuk alatt, ahogy átszökdécseltek a félig megmunkált kötömbök között. Mindenhol kalapácsok csattogtak, vésők nyikordultak, por lebegett a levegőben.

– Nézd csak! – mutatott a fiú egy nagy, domború köre. – Itt vésik rá a keresztet. Ez a „mesterjel”. Benedek mester csak akkor engedi egy kő beépítését, ha rákerül a jele.

Gergő közelebb hajolt. A véső éppen egy egyszerű, de erős keresztformát rajzolt a kő felületére. A vésnök koncentráltan dolgozott, minden mozdulat pontos volt.

– Minden mester más jelet használ? – kérdezte Gergő.
– Igen – bólogatott a fiú. – Így tudni fogják, ki melyik követ faragta, még évszázadok múlva is. Ahogy továbbmentek, egy kisebb dombra értek, ahol a kőműves segédek éppen próbálták elválasztani a jó köveket a rosszaktól.
– Miért nem jó mindegyik? – kérdezte Gergő.
– Mert nem mind reped ugyanúgy – válaszolt a fiú, és megütögetett egy szürkés követ. – Hallod ezt a tompa hangot? Ez puha, nyirkos belül. Megrepedne, ha beépítenék.
Aztán megkocogtatott egy másikat – az tisztán, csengetve válaszolt.
– Ez jó. Kemény, száraz és egyben jött ki a bányából. A templom fala sok száz évig kell álljon. Csak a legjobb kövekből lehet megépíteni. Egyszer csak egy kis sátorhoz értek. Gergő bekucskált, és látta Benedek mestert térdelni a földön, előtte fakereszt, és halkán suttogott valamit.
– Mi történik itt? – kérdezte Gergő.
– Benedek mester gyakran elvonul imádkozni – válaszolta halkán a fiú. – Hogy a munka áldott legyen. Mielőtt kőhöz nyúl, mindig keresztet vet. Azt mondja, a templom az Isten háza, nemcsak fal meg tető.
– Te is hiszel ebben?
– Még tanulom – felelte. – De amikor reggel a harang szól, és látom a falu apraját-nagyját dolgozni, valami különös béke van bennem.

Gergő elgondolkodva nézte a mestert, ahogy befejezte az imát, és újra belevágott a következő kőbe. A délutáni nap már megnyújtotta az árnyékokat, amikor Gergő egy poros farakásnál meglátott valamit. Egy hajlított nyelű, sötét színű kiskalapács! Megkopogtatta vele a mellette fekvő kőtömböt. Az fémesen csendült.

– Megvan! Ez lesz az! – kiáltott fel. A kis tanonc odarohant, és mosolyogva bólintott.

A templom mestere, Benedek csendesen átvette a szerszámát. Megvakarva szakállát megszólalt:

– Ez az eszköz már sok-sok éve segít eldönteni, melyik kő tart ki és melyik nem. Tudtam, hogy előkerül!

A nap végén Benedek mester kiválasztotta a legszébben csengő tömböt. Egy kereszttel jelölte meg, majd letérdelt mellette.

– Legyen ez a templom alapjában. Az építkezés lelke. A „jó kő”.

A zsebóra hirtelen megremegett, és Gergő tudta, hogy ideje hazatérni.

– Egyszer még találkozunk! – kiáltotta, és egy pillanat múlva már újra a padláson volt. Porosan, izgatottan, szívében a középkor csendes bölcsességével.

Írta: Jámbor Eszter

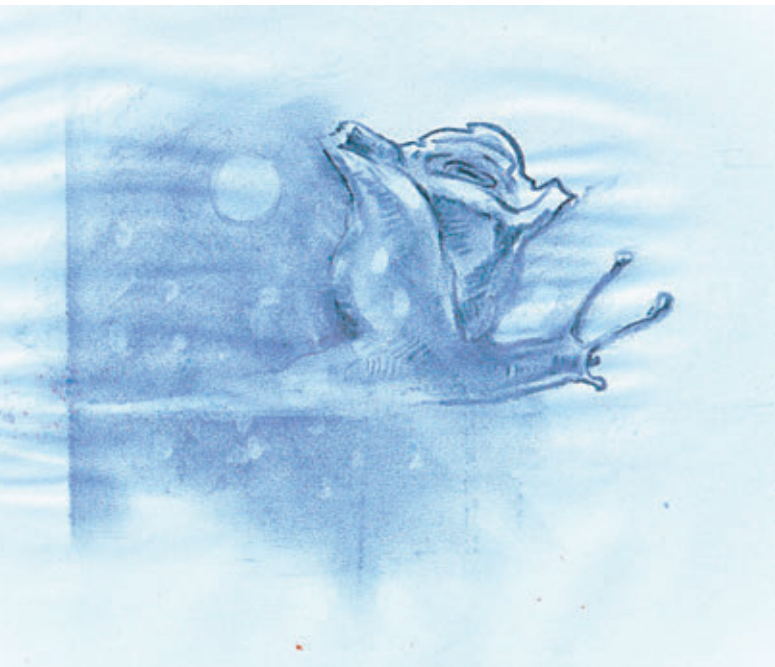
- www.SzulokABOldalon.hu

Grafika: Tombor Balázs

- www.instagram.com/tomborbalazs9/

Hallod-e a csendet?

2007. márc. 25.

Hallod-e a csendet, ahogy párnáján puhán pihen?
S hallod-e, mikor dobhártyádon döngve dörömböl?
Vagy – ahogy elandalodik lágy lebegésben,
S megcirókálja sebzett szívedet?

Hallod-e a csendet halk sóhajtásban,
Lélekemelő szent összekapaszkodásban?
Csecsemőt ringató békés pihenésben?
Hallod-e a csendet rózsza fellésében?

Fű növéseben, harmat hullásában?
Hallod-e a csendet csiga csúszásában,
Ünnep varázsában, gyertya magányában?
Hallod-e a csendet békés meghalásban,

Hallod-e, mint cseperedik a csalit?
És hallod-e csendjét, ha elül a madárraj?
Hallod-e lilék vonulását, csendjét szárnyaiknak?
Hallod-e, ha jelt adnak apró fiaiknak?

Hallod-e, mikor kopik a kő eső koppanásra?
S hallod-e, mikor ráhull a hó arcod bársonyára?
Hallod-e, mikor a csendre csend felel?
S érzed, mindenben az Isten van jelen.

Boksay Györgyné ny. tanítónő

Gyermeknapra

Kondul a harang, öregeste már,
gyertek gyerekek, a nyoszolya vár.
Édesanya jól megveti, rá a paplant teregeti.
Jaj, de puha, lágy ez a kicsi ágy!
Elfáradt már minden gyermek,
mind csak odavágy, mind csak odavágy.

Mondd el jóanyám azt a szép mesét,
Csipkerózsika szép történetét!
Egyre pörög kis orsója,
aranyszálán nincs csomózva.
Száll a mese, száll, mindegyre csak száll,
ki a szemét jól behunyja, menyországban jár.

Jáger Tiborné

Májusban történt...

Új, 300 m²-es stéget helyeztünk el a strandon

Megérkezett a Csupaki Református Általános Iskola új kisbusza

Nyitásra szépítettük a strandunkat

Elvégeztük a strandon a mederhomokozást

Ünnepelt a csopaki katolikus közösség

2025 május 18-án ünnepeltük a csopaki katolikus templom felszentelésének 40. évfordulóját, és Dr. Csontos Gyula templomépítő kanonok, plébános emléktáblájának és fejfájának megszentelését.

Az összejövetelen megjelent Dr. Fodor János plébános úr, Tislér Géza püspökhelyettes, nyugalmazott lelképásztor és kedves felesége, továbbá meghívott vendégeink voltak Dr. Csontos atya hozzátartozói és a csopaki katolikus közösség tagjai, és sokan mások, akik részt szerettek volna venni megemlékezésünkön.

Sokan vannak közöttünk, akik kezdettől részesei voltak ennek a történetnek, és akik azóta is szeretettel tekintenek erre a helyre: a templomunkra.

Ez a templom több, mint egy épület. Ez a hely a lelki otthonunk. Itt keresztelték meg gyermekeinket, itt adtunk hálát az örömeinkért, itt kerestünk vigaszt a nehéz időkben, és innen kísértük utolsó földi útjára szeretteinket is. Itt csendesedtünk el, ha szavak nélkül kellett imádkozni, és itt örültünk együtt, amikor ünnepelni volt okunk. Ez a hely valóban Isten

háza, ahol hitet tanulhatunk, reményt meríthetünk, és megtapasztalhatjuk a közösség erejét, szeretetét.

Hálás szívvel emlékeztünk meg azokról, akik a templom alapításán, építésén fáradoztak, akik hűségen gondját viselték és viselik e szent hajléknak, s mind azokra, akik azóta is szolgálják a közösséget.

Hálát adunk a múltért és a jelenért és imádkozunk a jövőért.

A szentmise előtt meghallgattuk Reményik Sándor: Templom és Iskola című versét, mellyel azokra a templom építő híveinkre emlékeztünk, akik már nem lehetnek közöttünk.

Idézet a versből:

*„E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek – homlokom.
Azóta hányszor éltem át ott,
Lelkem zsenge tavasz - korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot, s az iskolát!”*

A szentmisén Vox Harmónika kórus fellépése emelte az ünnepség fényét.

A szentmise után meghallgattuk Dr. Csontos atya életének történetét.

DR. CSONTOS GYULA KANONOK-PLÉBÁNOS

1919-ben született Győrzámolyban, földműves családban legkisebb gyermekeként. Az elemi iskola és a

gimnázium elvégzése után teológiai tanulmányait a veszprémi szemináriumban kezdte meg, amit a II. világháború miatt a svájci Fribourgbn folytatott. Itt szentelték pappá 1943-ban. Visszatérve Magyarországra káplán lett, és 1946-ban kánonjogból doktorált.

1948-tól Veszprémben a püspöki Számvevőség irodáját vezette. 1961-ben egészségi állapota miatt kérte, hogy helyezték egy felújítandó parókiára, így lett Paloznakon, csopaki fiálával plébános.

Ekkor Csupakon még csak az altemplom volt kész, ott tartották a szentmiséket. Csontos atya 1980-ban kapott engedélyt arra, hogy az altemplomra megépülhessen a mai templom épülete. Az építkezést saját pénzén kezdte el. Az egyházközség tagjaival mindig jó kapcsolatot ápolt, ők segítettek az építkezés megszervezésében, és munkálataiban. A faluban évtizedek óta nem volt akkora összefogás, mint a templom építésénél. Az öt évi lelkes munka eredményeként 1985. május 12-én szentelték fel Csupak katolikus templomát.

Csontos atya nagyon szerette az itt élő embereket. Közvetlensége, kedvessége, segítőkészsége mindenkit magával ragadott, ahová csak ment családtagként fogadták. Több nyelven beszélt, az iskolásoknak német nyelvet tanított a plébánián. Szorgalmazta az ökumenikus összetartozást, és jó kapcsolatot ápolt a református egyházközséggel. Hű segítője a szolgálatban Balázs Anna irgalmasrendi nővér, Nusi nővér volt.

Papi szolgálatát, még tervekkel teli, dolgozó életét 1991. augusztus 26-án virradó éjszaka oltották ki. Rablógylakosság áldozata lett.

1991. szeptember 5-én ravatalozták fel Paloznakon, majd Csupakon. A gyászmise után autóbusszokból és autókban álló konvojval kísérték utolsó útján nyugvóhelyére Győrzámolyba szeretett plébánosát Paloznak és Csupak egyházközség hívő népe. Dr. Csontos Gyula kánonok-plébános 30 évig volt lelkipásztora a két falu népének.

Végrendeletében pénzét, értékeit, könyveit egy gyermekotthonnak adományozta.

Hadd idézzem Unokahúga, Forrás Károlyné visszaemlékezését:

„Tartalmas, hithű életet élt, - mindenki segítségére sietve!”

A templomban rendezett kiállításon a templom építésének folyamatát és a szorgos hívek munkájáról készült fényképek, valamint a Dr. Csontos atya életének állomásai is megtekinthetők.

A kiállítást a csopaki és paloznaki katolikusok, valamint Dr. Csontos atya család tagjai által gyűjtött képek, dokumentumok alapján állították össze a szervezők.

Hálás szívvel köszönjük valamennyi segítőnek, hogy támogatásukkal hozzájárultak e jeles ünnep megvalósításához.

A szertartás után a Szent Imre házba invitáltuk a kedves vendégeinket, baráti beszélgetésre és szeretetvendégségre.

Rövid hírek

Gyász hír

Vékey Zoltánné

elhunyt életének 85. évében.

Öszinte részvétünk a gyászoló családoknak!

Demeter Sára

Beszédtechnika oktatás

AAAABBBBC CCCD
CCCD DDEEEFFF

+36-30-251-0002 demetersara.beszedtechnika@gmail.com

Fotó: Bakai Péter

HOGYAN KÉRJEN IDŐPONTOT RENDELÉSÜNKRE?

HÍVJON MINKET TELEFONON

06-87-782-484

MIKOR HÍVJON MINKET?

RENDELÉSI IDŐBEN CSOPAKON

- HÉTFŐ 12:00-16:00
- KEDD 9:00-13:00
- SZERDA 11:30-13:00
- CSÜTÖRTÖK 12:00-16:00
- PÉNTEK 11:30-13:00

A RENDELÉSEK ELEJÉN MINDIG SOK A TELEFON, ILYENKOR NEHEZEBB ELÉRNI MINKET

www.csopakrendelo.hu

Csopaki és Pálizsaki
Háziorvosi Rendelő

HOGYAN IRASSA FEL RENDSZERESEN SZEDETT GYOGYSZEREIT?

A LEGJOBB, HA E-MAILBEN KÉRI!

Igy nem kell sokat próbálkoznunk, ha epp sok a telefonhívás a rendelésben

Küldjön emailt nekünk az alábbi információkkal:

- Név
- Születési dátum
- Felírandó gyógyszer pontos neve (mg, hányszor szedi)
- Hány hónapra írjuk fel (javasolt 3 hónapra)

rendelo@csopakrendelo.hu

 SZIVÁRVÁNYHÍD
KISÁLLAT KEGYELETI HAMVASZTÁS
VESZPRÉM VÁRMEGYE

+36 20 539 4510

**Megbízhatóság,
tisztesség,
igényes szolgáltatás.**

**Kegyeleti kisállathamvasztással
segítünk szeretett kiskedvence
emlékének megőrzésében.**

www.szivarvanyhidveszprem.hu

NYÁRI SPORTTÁBOR

STRANDRÖPLABDA PADEL

A BEACH ARÉNÁBAN
CSOPAK

Friends & Fun

TURNUSOK:
NAPKÖZIS:
JÚN. 23-27.
JÚN. 30-JÚLIUS 4.
JÚL. 14-18.
AUG. 4-8.
AUG. 25-29.

BENTLAKÓS:
JÚN. 23-27.
JÚN. 30-JÚLIUS 4.
AUG. 25-29.

Napközis tábor díja: 60.000 Ft (Beach Sportosoknak 40.000Ft)
Bentlakós tábor díja 95.000 Ft (Beach Sportosoknak 65.000 Ft)

A tábordíj tartalmazza:
napi két edzés, teljes ellátás, verseny, medence
bentlakós táborban utazást és szállást is.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ :
DR. BÁNKI NAGY ÁGNES +36 20 971 19 15

WWW.BEACHSPORTSE.HU

IMPRESSZUM

Csopaki Hírek (ISSN 2063-5206) - Csopak Község Önkormányzatának közéleti havilapja
Szerkesztő: Ambrus Tibor
Lapterv: Zachar István - Tördelés: Kiss Csaba
E havi számunkban megjelent néhány kép ízelítő a naptárfotó pályázatra érkezett fotókból.
Nyomda: Tradeorg Nyomda Kft., Balatonfűzfő-gyártelep
Szerkesztőség/hirdetésfelvétel: 8229 Csopak, Polgármesteri Hivatal, Petőfi S. u. 2.
Telefon: 87/799-100 e-mail: marketing@csopak.hu

Az újságban közzétett cikkek, fotóművészeti alkotások, egyéb szerzői művek csak a szerző, illetve a szerkesztő írásbeli engedélyével többszörözhetők, közvetíthetők a nyilvánosság felé, tehetőek nyilvánosság számára hozzáférhetővé a sajtóban [Sztj. 36. § (2)]. Ez a nyilatkozat a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 36. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti tiltó nyilatkozatnak minősül.

Lapzárta: minden hónap 5.

Partnereink:

